

Državni izpitni center

M 1 3 2 1 3 1 1 3

ŐSZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

2013. augusztus 24., szombat

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

1. FELADATLAP

1. Az értekező iskolai irodalmi esszé értékelésének szempontjai

A dolgozat címe: „...a jó házasságban nem a boldogság, hanem a stabilitás a lényeg.” (G. G. Marquez)

A jelölt a dolgozatban a szempontoknak megfelelően próbálja elvégezni az alábbiakat.

1. szempont: 6 pont (ismeret és megértés).

Pont	Ismerteti a két regény cselekményének helyét és idejét: 6 pont. Egy-egy ismertetés 3-3 pont.
0	Nem, illetve rosszul ismerteti a cselekmény helyét és idejét.
1	Hiányosan, illetve csak részben jól ismerteti a helyet és az időt, illetve csak az egyiket.
2	Jól, de kevésbé lényegre törően ismerteti a cselekmény helyét és idejét.
3	Lényegre törően és pontosan ismerteti a cselekmény helyét és idejét.

Kafka Margit Színek és évek című regényének cselekménye a 19. század végén és a 20. század elején játszódik egy vidéki kisvárosban, Szinyéren, amely az átalakulóban levő századvégi magyar társadalom kicsinyített mása. Az író Pórtelky Magda története révén képet alkot a századvégi széthulló középbirtokos úri osztályról, özvegyen maradt főszereplőjét utaztatva pedig betekintést ad a fővárosban és a Szinyér környékén élő dzsentri életvitelébe is.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám az ismertetés kifejtettségével arányosan adható meg.

Doris Lessing A fű dalol című regényének cselekménye az 1940-es években játszódik Zimbabwében, egy brit kolónia farmján, ahol a kíméletlen hőségen kívül a faji megkülönböztetés határozza meg az emberek mindennapjait. Az olvasó előtt kirajzolódik Mary gyermekkorának színhelye, valamint a farmhoz közeli kisváros képe is, ahol a főszereplő férjhezmenetele előtt élt és dolgozott.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám az ismertetés kifejtettségével arányosan adható meg.

2. szempont: 15 pont (alkalmazás és elemzés).

Pont	Bemutatja Magda és Mary lánykori életformáját: 6 pont. Egy-egy életforma bemutatása 3-3 pont.
0	Nem, illetve rosszul mutatja be a szereplő életformáját.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól mutatja be a szereplő életformáját.
2	Jól, de kevésbé árnyaltan mutatja be a szereplő életformáját.
3	Teljességre törekedve mutatja be a szereplő életformáját.

Magdát a hagyományos női szerepre nevelték. Feleséggé nevelése tízéves kora után kezdődött el, amikor is anyja elvitte Wagner Sophie tante iskolájába, ahol némi illemtant, táncot és zenét, valamint egy kis németet és franciát tanult. Anyja a házimunkára tanította, és ő vezette be grószki kíséretében tizenöt évesen a bálók világába is, ahol különös szépségének köszönhetően egyhamar az érdeklődés középpontjába került. Magda anyjától tanulta el a szép ruhák iránti vonzódását, valamint azt is, hogyan kamatoztassa kellőképpen érzékiségét a férfiak társaságában. Tudatában volt annak, hogy az eladósorban levő lányok közt nincs vetélytársa. Ösztönösen ugyan ráérezett a női mivoltából fakadó kiszolgáltatottságára, de tisztában volt feladatával: mielőbb jól férjhez kell mennie. Minden egyes bál után felmerült benne a kérdés: vajon sikerült-e közelebb jutnia a »köteles célhoz«. Élete a »táncrobot«, a férjszerzés jegyében telt mindaddig, amíg végül tizennyolc éves korában Vodicska Jenő meg nem kérte a kezét.

Vagy más megfelelő. A pontszám a bemutatás kifejtettségével arányosan adható meg.

Mary tizenhat éves kora óta önálló életet élt a városban: megbecsült titkárnőként hányatott gyermekkor után látszólag magára talált, jól keresett, ennek ellenére még harmincévesen is a leányegyletben lakott. Mindenkiel kedves, ám rendkívül tartózkodó volt, és irtózott minden bizalmas kapcsolattól. Napjai hosszú éveken át hasonlóan teltek: későn kelt, majd besietett az irodába, ebéd után visszament dolgozni. Munka után szabad volt, ilyenkor teniszezett, hokizott vagy úszott, mindig férfitársaságban. Pajtáskodott velük, barátnője is sok volt, ám igazi egy sem. Szívesen társalgott, esténként gardenpartikra, táncolni meg moziba járt. Mindez kielégítette, de környezete hatására harmincéves korában belemenekült egy szerelem nélküli házasságba.

Vagy más megfelelő. A pontszám a bemutatás kifejtettségével arányosan adható meg.

Pont	Bizonyítja, hogy a két szereplő élettörténetében megismétlődik anyáik sorsa: 6 pont . Egy-egy élettörténet elemzése 3-3 pont .
0	Nem, illetve rosszul bizonyít.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól ismerteti a szereplők élettörténetének ismétlődését.
2	Jól, de kevésbé lényegre törően bizonyítja a szereplők élettörténetének ismétlődését.
3	Teljességre törekedve bizonyítja a szereplők élettörténetének ismétlődését.

Magda – anyjához hasonlóan – fiatalon özvegyült meg, és neki is meg kellett birkóznia az újrakezdés nehézségeivel. Anyja ugyan – grósz gondoskodásának köszönhetően – kevesebbet hányódott, mint Magda, aki kiszolgáltatottságában jó ideig rokonról rokonra járt. Mindketten kétszer mentek férjhez, kétszer özvegyültek meg, majd végül férfi nélkül maradtak. Első özvegyységük idején mindkettejüknél próbálkozott Abris, a sógor-nagybácsi. Mindkét nő második házassága sok szenvedéssel és megpróbáltatással volt teli, és mindkét nő második férje hosszabb ápolásra szorult. A két nő közül az anya volt képes derűvel tekinteni az élet megpróbáltatásaira, és második özvegysege idején ő kezdett új életet a fővárosban, Magda viszont ragaszkodott Szinyérhez és a múlthoz.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a bemutatás kifejtettségével arányosan adható meg.

Mary Dick feleségeként, a farmon élve felismerte, hogy visszalépett sivár gyermekkor világába, a bádogtetős viskók nincstelenségébe és a szeretetlenségbe, amelyből gyermekfejjel sikerült kiemelkednie. Feleségként ugyanolyan sorsra jutott, mint anyja, és hozzá hasonlóan ő is kiszolgáltatottnak és magányosnak érezte magát férje mellett, akit férfiként nem becsült. Anyjához hasonlóan ő is állandóan veszekedett férjével a pénzhiány miatt. Mivel Mary nem vállalt gyermeket, senkije sem volt, aki enyhíthette volna magányérzetét, akire támaszkodhatott volna, mint ahogy egykor tette ezt anyja, aki mentőövként kapaszkodott öbelé. Mary a hosszú évek szenvedései következtében önsajnálta esett, anyjához hasonlóan állandóan siratta magát, majd végül önpusztító betegségbe menekült.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a bemutatás kifejtettségével arányosan adható meg.

Pont	Megmagyarázza, hogyan szakítja meg Magda ezt a körforgást: 3 pont .
0	Nem, illetve rosszul magyarázza meg a kérdést.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól fogalmazza meg a kérdést.
2	Jól, de kevésbé árnyaltan magyarázza meg a kérdést.
3	Lényegre törően és pontosan magyarázza meg a kérdést.

Magda a második házasságában született három lányának nevelésével szakította meg a hagyományos női szerepre való nevelést. Miattuk vállalta hosszú évek során feleségként és nőként a megaláztatást, a mindenről való lemondást. Szinte programszerű nevelésben részesítette őket: büszkeségét félretéve távoli rokonok, egykori ismerősök segítségét kérve ösztöndíjat biztosított számukra, hogy független, tanult nőket nevelhessen belőlük, akiknek majd nem kell elviselniük a kiszolgáltatottságot, a férfitől függést, akik nem a férfiak által, hanem saját életpályájukon valósíthatják meg céljaikat. És nem Szinyéren.

Vagy más megfelelő. A pontszám a magyarázat kifejtettségével arányosan adható meg.

3. szempont: 9 pont (szintézis és értékelés).

Pont	A dolgozócímet értelmezve kifejti, milyen mértékben határozta meg annak igazságtartalma a szereplők sorsát: 6 pont . Egy-egy kifejtés 3-3 pont .
0	Nem fejti ki véleményét a kérdésről.
1	Felszínesen fogalmazza meg véleményét.
2	Jól, de kevésbé meggyőzően fejti ki véleményét.
3	Árnyaltan, teljességre törekedve fejti ki véleményét.

A jelölt véleményét, illetve meglátását akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet vele.

Pont	A jelölt állást foglal a címben megfogalmazottakkal kapcsolatosan: 3 pont .
0	Nem foglal állást a kérdésben.
1	Felszínesen fogalmazza meg meglátását.
2	Jól, de kevésbé meggyőzően fogalmazza meg állásfoglalását.
3	Teljességre törekedve fejti ki állásfoglalását.

A jelölt véleményét, illetve meglátását akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet vele.

2. Az elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé értékelésének szempontjai

A dolgozat címe: „A házasság – tudomány.” (Balzac)

A jelölt a dolgozatban a szempontoknak megfelelően próbálja elvégezni az alábbiakat.

1. szempont: 6 pont (ismeret és megértés).

Pont	Ismerteti a szövegrészlet elbeszélismódját: 3 pont.
0	Nem, illetve rosszul ismerteti az elbeszélismódot.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól ismerteti az elbeszélismódot.
2	Jól, de kevésbé lényegre törően ismerteti az elbeszélismódot.
3	Lényegre törően és pontosan ismerteti az elbeszélismódot.

A szövegrészlet elbeszélője, Pórtelky Magda egyes szám első személyben beszéli el a múltban történeteket. A narráció alapja az emlékezés. Az elbeszélő jelenbeli énje azonosul múltbeli énjével. Az író az elbeszélő-főhős önelemzésének, vívódásának bemutatásában nagy szerepet szán a modalitásnak.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám az ismertetés kifejtettségével arányosan adható meg.

Pont	Összegezi a regény ismeretében a közvetlen előzményeket: 3 pont.
0	Nem, illetve rosszul összegezi az előzményeket.
1	Hiányosan, illetve csak részben jól összegez.
2	Jól, de kevésbé lényegre törően összegez.
3	Lényegre törően és pontosan összegez.

Magda éppen Ábris bácsi Szinyér közeli birtokán tartózkodott, ám onnan az idős férfi közeledése miatt távozni kényszerült. Vissza akart térni Szinyérré, ezért igénybe vette Horváth Dénes segítségét, akinek érdeklődését mindvégig igyekezett fenntartani egy-egy levéllel vagy titkos találkozással. Menekülése estéjén Szinyéren tűz ütött ki, a település jó része leégett, Magda egykori otthona is. Az éjszakát – az égő várost járva – Horváth társaságában töltötte. A történetek után Magda a Cifrasoron, anyja közelében bérelt egy kis lakást. Ábris bácsi viszont azt terjesztette róla, hogy titokban szökött meg tőle Horváhtal.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám az ismertetés pontosságával arányosan adható meg.

2. szempont: 18 pont.

Pont	Bemutatja Magda célját: 3 pont (alkalmazás és elemzés).
0	Nem, illetve rosszul mutatja be a szereplő célját.
1	Hiányosan, illetve csak részben jól ismerteti a célt.
2	Jól, de kevésbé árnyaltan mutatja be a célt.
3	Teljességre törekedve mutatja be a célt.

Magda özvegyként élete megoldását egy újabb házasságban látta. Egyedülálló nőként azért bérelt lakást, hogy a kiszemelt férfi, Horváth Dénes szabadon járhatson hozzá, és ő nőként mindent megteheszen annak érdekében, hogy ébren tartsa a férfi érdeklődését, és elérje, hogy az végül feleségül vegye: „Igen, a feleségévé kell lennem; újra férjes asszonnyá, úrnővé; eltartott, védett élethez jutni, magam háztartását vezetni, és itt, itthon, Szinyéren megint.”

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a bemutatás kifejtettségével arányosan adható meg.

Pont	Kifejti, a szereplő mivel indokolja céljának jogosultságát: 3 pont (alkalmazás és elemzés).
0	Nem, illetve rosszul fejt ki a szereplő céljának jogosultságát.
1	Hiányosan, illetve csak részben jól ismerteti a cél jogosultságát.
2	Jól, de kevésbé árnyaltan fejt ki a cél jogosultságát.
3	Teljességre törekedve fejt ki a cél jogosultságát.

Magda úgy érzi, élete „zsákutcába került”, ezért a férjhezmenetelen kívül nincs más választása. Úgy véli, özvegyként minden tőle telhetőt megtett, hogy valami megoldást találjon a kialakult helyzetre. Sikertelenségének okát önmagában véli felfedezni: „úgy látszik, nem voltam küzdésre és függetlenségre alkalmas”. Meggyőződése, hogy egy férfi oldalán ismét jobbra fordulhat a sorsa, ugyanis ő csak „egy férfi révén” tud „akarni erősen”.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a kifejtés mélységével arányosan adható meg.

Pont	Megmagyarázza a külvilág szerepét a szereplő szándékának megvalósításában: 3 pont (alkalmazás és elemzés).
0	Nem, illetve rosszul magyarázza a külvilág szerepét.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól ismerteti a külvilág szerepét.
2	Jól, de kevésbé lényegre törően magyarázza a külvilág szerepét.
3	Lényegre törően és pontosan magyarázza a külvilág szerepét.

Mivel Dénes rendszeresen látogatta Magdát, közbeszéd tárgyává váltak, és a közvélemény „kegyesen” a férfi ellen fordult. Magda az emberek tiszteletteljes, kíváncsi és ijedt tekintetétől megbélyegzettnek érezte magát, ám tudta, hogy már csak idő kérdése, és eléri célját. Ehhez végül apósa dorgáló levele segítette hozzá: Magda felháborodott sírását látva Dénes gyengéd felindultságában elhatározásra jutott: „Hát most már lesz, ahogy lesz! Ennek így kell történni!”

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a kifejtés mélységével arányosan adható meg.

Pont	Megvizsgálja, hogyan érez a nő, és hogyan a férfi: 6 pont. Egy-egy elemzés 3-3 pont (alkalmazás és elemzés).
0	Nem, illetve rosszul vizsgálja meg a szereplő érzéseit.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól ismerteti a szereplő érzéseit.
2	Jól, de kevésbé árnyaltan vizsgálja meg a szereplő érzéseit.
3	Teljességre törekedve vizsgálja meg a szereplő érzéseit.

Magda a férfi behálózása során gyakran érezte úgy, hogy Dénest „becsalja valamibe, amihez bizonytalanság van, nincs szándéka vagy hajlandósága...” Tudja, hogy „Ki kellene fizetnie, elébe dobni mindent egy dacos és büszke mozdulattal, és elbocsátani, hadd menjen! Kegyes lenni és ajándékosztó!”, és el kellene engednie, hogy a férfi „ne érezze megalázottnak magát, és ne higgye, hogy kis szatócs módjára” őrizgeti magát tőle. De mégsem így cselekedett, hanem „önzően és éberén” vigyázott, nehogy a férfi vágyainak engedve „kényszerhelyzetbe kerüljön”. Az újabb házasságtól ugyanis a régi élete visszatérését remélte, ezért elhessegette magától a gondolatot, hogy Dénes „másféle ember”, és nem lesz képes anyagi biztonságot nyújtani neki.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám az elemzés kifejtettségével arányosan adható meg.

Dénesnek, e „könyvemű és lány” embernek nem állt szándékában, hogy feleségül vegye Magdát. Tudatában volt annak, hogy a férjszerep nem való neki. Az idő múlásával viszont környezete elvárta tőle, hogy cselekedjen. A férfi egyre inkább belebonyolódott az eseményekbe, kettejük kérdésében hosszasan habozott, majd már szinte „a végső elhatározásig hajszolta magát”, aztán ismét visszatáncolt a „felelőtlen jelenbe”, mígnem belesodródott a házasságba.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám az elemzés kifejtettségével arányosan adható meg.

Pont	Kifejti véleményét Magda életszemléletéről: 3 pont (szintézis és értékelés).
0	Nem fejt ki véleményét.
1	Felszínesen fogalmazza meg meglátásait.
2	Kevésbé meggyőzően fejt ki véleményét.
3	Teljességre törekedve, meggyőzően fejt ki véleményét.

A jelölt véleményét, illetve meglátását akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet vele.

3. szempont: 6 pont (szintézis és értékelés).

Pont	A dolgozattímet értelmezve kifejti, miért nem voltak eléggé jártasak a házastársak ebben a tudományban: 3 pont.
0	Nem fejt ki véleményét a kérdésről.
1	Felszínesen fogalmazza meg véleményét.
2	Jól, de kevésbé meggyőzően fejt ki véleményét.
3	Árnyaltan, teljességre törekedve fejt ki véleményét.

A jelölt véleményét, illetve meglátását akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet vele.

Pont	Kifejti, teljes életnek tartja-e Magda életét: 3 pont.
0	Nem fejt ki véleményét a kérdésről.
1	Felszínesen fogalmazza meg véleményét.
2	Jól, de kevésbé meggyőzően fejt ki véleményét.
3	Árnyaltan, teljességre törekedve fejt ki véleményét.

A jelölt véleményét, illetve meglátását akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet vele.

Megjegyzés:

- A tárgyi tévedésekért 0,5–1 pontot vonunk le.
- A szerkezetre, a nyelvhelyességre és a helyesírásra az érettségi követelményrendszer kritériumai alapján legfeljebb 20 pont adható.
- A feladatlap szempontjai a dolgozat szerkezetének egy lehetséges változatát jelentik, a jelöltnek nem feltétlenül szükséges a sorrendet követnie.
- Ha a dolgozat tartalma vagy nyelvezete 0 ponttal értékelendő, a dolgozat egészét 0 ponttal értékeljük.

2. FELADATLAP

Nem művészi szöveg elemzése

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
1	1	♦ publicisztikai	A válaszért csak legalább egy indoklás esetében jár az 1 pont.
	1	♦ Pl.: érdeklődéskeltő cím, tényanyag, érzelmi hatást keltő eszközök.	A publicisztikai stílus bármely két jellemzőjének együttes említéséért jár az 1 pont.
Összesen	2		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
2	1	♦ Mert ekkor rendezték meg Magyarországon a Kutatók Éjszakáját.	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
3	2	♦ A szöveg célja, hogy bemutassa a kutatók karrierútját és kereseti kilátásait.	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A teljes pontszám csak abban az esetben jár, ha mindkét dolgot említi.

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
4.1	1	♦ Hogy felkeltse az olvasó érdeklődését.	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.
4.2	1	♦ Magyarországon havonta 437 000 forint vagy évente 27 600 euró.	
Összesen	2		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
5	1	♦ a magyarországi kutatók elhelyezkedési lehetőségei	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.
	1	♦ a magyarországi kutatók kereseti lehetőségei	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.
Összesen	2		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
6.1	1	♦ C	
6.2	1	♦ éheznek	
Összesen	2		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
7	2	♦ Számos kutató extrém sportot űz, túrázik, rockzenekarban zenél... Vagy: Szerencsére ezek a feltételezések egyáltalán nem állják meg a helyüket.	Az első mondat kiírásáért 2 pont jár, a másodikéért 1 pont.

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
8	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Iskolái Végzettsége Külföldi tapasztalata Amit a munkában a legjobban szeret Szabadidős tevékenységei 	Soronként 1-1 pont.
		ELTE, Miskolci Egyetem	
		mérnök és fizikus	
		NASA (USA)	
		az eredményesség	
		főzés, kirándulás, olvasás, fényképezés	

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
9	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ I ♦ I ♦ H ♦ H <p>...a külföldi publikálás miatt fontos. 10–15 százaléka választja...</p>	Minden válasz 1-1 pont.

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
10	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ A ♦ C 	Mindkét válasz 1-1 pont.

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
11	2	♦ Elzárkóznak a külvilág elől a tudomány világába.	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.
	2	♦ Meg kell tanulni, hogyan adják el magukat.	Mindkét válasz 2-2 pont. A kevésbé tömör és világos fogalmazásért 1-1 pont jár.
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
12	1	♦ B	Mindkét válasz 1-1 pont.
	1	♦ A	
Összesen	2		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
13	1	♦ előítélet	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.
	1	♦ Nem tapasztalatra alapozott ítélet.	
Összesen	2		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
14	1	♦ sziklamászás, mélybe ugrás, vadvízi evezés	Az 1 pont mindhárom válasz aláhúzásáért jár.
	1	♦ veszélyes, szélsőséges	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.
Összesen	2		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
15.1	2	♦ ódivatú, kulcsfontosságú	Mindkét válasz 1-1 pont.
15.2	1	♦ melléknevek	
15.3	2	♦ A melléknév végén hosszú az ú, a két tagból álló összetett szavakat egybeírjuk.	Mindkét válasz 1-1 pont.
Összesen	5		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
16	2	♦ középpontjában ♦ holddal	Mindkét válasz 1-1 pont.

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
17	1	♦ átvitt A liszthez hozzátettem a tejet.	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A két válaszáért együtt jár az 1 pont.
Összesen	1		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
18	2	♦ Pl. tudás, tudós ♦ Pl. tudós	Minden megfelelő képzett szó 1-1 pont.

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
19	2	♦ állítmány: döntenek ♦ állandó határozó: karrier mellett	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	2	♦ döntsenek, ösztöndíjakról	
	2	♦ döntött, ügyben	
Összesen	6		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
20	4	♦ Pl. A cégek gyakran (alkalmaznak) fiatal kutatókat.	Minden megfelelő mondrészért 1-1 pont jár.

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
21	1	♦ A kutatómunkát az utolsó pillanatokban is el lehet kezdeni.	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.
	1	♦ ..., hogy valaki ne váljon kutatóvá, vagy ♦ ..., hogy senki se váljon kutatóvá, ...	
Összesen	2		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
22	2	♦ Pl: Babcsán Norbert ezt mondta: „Az eredményes... kíváncsiság.”	A szó szerinti idézés más formája is elfogadható. A teljes pontszám csak a hibátlan válaszáért jár. Minden hibáért 1-1 pontot levonunk a 0-ig.

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
23.1	10	♦ Tartalom	A pontszám a megadott, valamint a szövegben található adatok felhasználása függvényében adható meg.
	2	♦ Stílus	
	3	♦ Szerkezet	
	5	♦ Nyelvhelyesség és helyesírás	
Összesen	20		
23.2	4	♦ Tartalom	
	2	♦ Stílus	
	2	♦ Szerkezet	
	2	♦ Nyelvhelyesség és helyesírás	
Összesen	10		
Összesen	30		